

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De diuisione Te[m]perantiæ quæ est circa delectationes quæ sunt secundu[m] tactu[m]. Et de ista parte te[m]perantiæ quæ pertinet ad me[m]bra generationi deputata, quæ potest contine[n]tia appellari, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](#)

Talatum tuū fames excitet; nō sapores. Desideria tua paruo redime, quia hoc tantum curare debes, ut desinant. ¶ Tertium est deuotare studiositatē preparandi cibos. Studiose cibos præparare est hostis nostri gladiū acuere. Cibus enim delicatus est gladius quō caro vritur contra spiritum. 1. Per. 2. Obsecro vos tanquam aduenas, & peregrinos, abstinere vos à carnalibus desideriis, quae militat aduersus animā. ¶ Quartum est, nimiū appetitū cibū vel potus refrænare. August. Fieri potest ut sine aliquo virio cupiditatis vel voracitatis preciosissimo cibo sapiens vta sit. Insipiens autem fœditissimæ gula flama in vilissimū cibū ardorecat: & satius q̄sque more Domini maluerit piscibus vesci, quam lenticula more Esau. Nō propterea cōtinentiores nobis sunt pleriq; bestię, quia vilio cibis escis alitur. Quintū est, mēlitan refectionis non excedere: Ezech. 4. Cibus tuus quo vescevis, erit in pondere. De hac materia require in tractatu, de virio Gulae. Solet autem quārī, vrum qualibet ebrietas seu quilibet excessus in cibo vel potu virtutē sobrietatis destruat, q̄ si verū esset, omnis excessus in cibo, vel potu mortale peccatum esset: virtus enim eius nō destruit, nisi mortale peccatum esset. Ad hoc dicendum, quod duplex est modus sive mensura ad sobrietatē pertinens. Vnus attenditur in cōmensuratione naturę. Vnde mēsumus sumit cibū, vel potū qui sumit quod necessariū est, & sufficiatur naturę. Immoderatè vro qui sumit plus quā necessariū est. Et iste excessus potest esse & venialis & mortalis. Vnde nō omnis talis excessus destruit virtutē sobrietatis. Alius modus attenditur in comparatione boni temporalis ad æternū. Vnde secundum hoc modū seruat quis in sumendo cibum & potū, quādō temporalē bonum non præfert vel æquat æterno bono. Immoderatè vro se habet sumendo cibum & potum, quum tempore bonum præfert vel æquat æterno. ¶ Et talis excessus mortale est peccatum, & destruit virtutem sobrietatis.

De divisione Temperantie quae est circa delectationes quae sunt secundū tactū. Et de ista parte temperantie quae pertinet ad mēbra generationi deputata, quae potest continēria appellari, ac eius descriptione, commendatione, et divisione.

C A P. X.

Dicendo de sobrietate, quae est temperantia circa delectationes secundum gustum, dicendum est de temperantia illa quae attenditur circa delectationes secundū tactum. Multiplex vero est delectatio secundū tactum. Quaedam est in suavitate vestiū, quedam in suavitate lectorū, quedam in suavitate vngentorū, quedam in suavitate balneorū. Quaedam vero in carnali cōta-

Et u, quæ duplex est: quædam pertinēs ad membra generatione deputata, quædam pertinens ad cætera membra. Téperantia nō circa delectationes p̄dictas vocari potest cōtinentia. Māmē verò v̄sitato sermone, continētia vocatur temperantia illa quæ cauet illicitas delectationes secundū tactū quo ad m̄bū quæ generationi deseruiunt, quæ sic describitur: Continētia ab abstinentia ab omni coitu illicito. Et est hęc virtus multū necessaria: regit enim m̄bra illa in q̄bus maximē sequit cōcupiscentia: mouentur enim quādoque homine innito, vel dormiente. Edicetur in lib. de natura animaliū, q̄ accidit hominibus, & quod drupedibus coitum desiderantibus subito spermatizare, quodam ad tactum mutuū, aliis ad solum aspectum. Hocū in corpore effrænatio multum periculosa est, vt ostensum est in tractatu de vitio Luxurię. Cūm generatio sit ingressus in esse, ipsa velut quædā porta diligenter custodiēdā. Cuius Deus vult dominus esse: ideo in m̄bro generationi deputato, specialiter inuit signum suum ponere, scilicet circuncisionem. Citeundis specialis figura videtur fuisse cōtinentię. Cōtinentia in Scriptura sacra multū nobis suadetur. Exod. 10. Renes vestros accingitis. 4. Reg. 4. Accinge lūbos tuos. Job. 38. Accinge sicut vir lūbos tuos. Luc. 12. Sint lumbi vestri præcincti. ad Ephes. 5. Scut succincti lumbos vestros. Continentia zona aurea est spolis regis cælestis ad decorē data. Daniel. 10. Ecce vir unus vēlū lineis, renes eius accincti auro obrizo. Apocal. 1. Vedit Ioannes similem filio hominis præcinctum ad mammillas zona aurea. Eiusdem 15. Exierunt septem angeli præcincti zonis aureis circa pectora. Zona aurea circa mammillas vel pectora, est cōtinentia cordis. Aurum obrizum circa renes, est continentia carnis. Aerum in igne seruatur: cōtinentia igne luxuriæ non laeditur. A cōmendationem continentia faciunt ea qua valēt ad derelictionē luxurię. De quibus require in tractatu de Luxuria. Est tandem quod tres sunt partes cōtinentia. Inter cōtinentes enī qui à coitu illicito abstinet, quidam sunt qui ita abstinent à coitu illicito, quod v̄tuntur licito, quorum cōtinentia dicitur cōiugalis. Quidā verò non solū abstinent ab illicito, sed etiā à licito. Quod contingit in duplice statu. Vel in eis qui habent integratam carnem, quorum continētia dicitur virginalis vel eis qui habet carnem corruptam, quorum continētia dicitur individualis, quantum, ad personas illas quæ fuerunt in matrimonio. Quantum verò ad personas quæ non fuerunt in matrimonio, non habet speciale nomen quæ vocetur.